

**ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI INSPEKTOR
NADZORU GEODEZYJNEGO
I KARTOGRAFICZNEGO**

Katowice, 7 lutego 2024 r.

GKI.1410.1.2024

**Pan
Waldemar Izdebski**

Zawiadomienie o sposobie załatwienia wniosku

W odpowiedzi na Pana wniosek z dnia 23 stycznia 2024 r., na podstawie art. 244 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego¹, informuję, że Śląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego – dalej WINGiK – podejmuje stosowne działania kontrolne i nadzorcze w celu wyeliminowania błędów występujących w ewidencji gruntów i budynków na obszarze województwa śląskiego w zakresie wskazanym we wniosku, zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 23 stycznia 2024 r. wystąpił Pan z wnioskiem o podjęcie przez Śląskiego WINGiK skutecznych działań mających na celu poprawę błędów w ewidencji gruntów i budynków w powiatach województwa śląskiego. Z dołączonego do wniosku raportu błędów w egib z dnia 20 stycznia 2024 r. wynika, że w dziewięciu powiatach województwa śląskiego występują błędy w bazach danych ewidencji gruntów i budynków. W powiatach: kłobuckim, lublinieckim, tarnogórskim, zawierciańskim, żywieckim i mieście Piekary Śląskie wykazane są błędy identyfikatorów działek, natomiast w powiatach: myszkowskim, wodzisławskim, zawierciańskim i mieście Rybnik błędy geometrii działek. Ponadto w powiecie kłobuckim występują braki geometrii działek.

Zgodnie z ustawą Prawo geodezyjne i kartograficzne² wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego jest organem nadzoru wojewody wykonując w jego imieniu zadania i kompetencje określone w ustawie i przepisach odrębnych (art. 6 ust. 1 i 2). Do zadań tych w szczególności należy kontrola zgodności wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych z przepisami prawa, posiadania uprawnień zawodowych oraz kontrola działania administracji geodezyjnej i kartograficznej (art. 7b ust. 1 i art. 9 ust. 2). Obok Głównego Geodety Kraju sprawuje też nadzór nad prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w zakresie wojewódzkich oraz powiatowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych (art. 40 ust. 3a).

Z powyższych przepisów wynika, że uprawnienia wojewody (WINGiK) jako organu nadzoru określone w ustawie, ograniczają się do kontroli prowadzonej w trybie art. 9 ust. 2

¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 775 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.).

ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne z zastosowaniem ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³, kontroli wykonawców geodezyjnych oraz niesprecyzowanego „nadzoru nad prowadzeniem państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego”. Jednocześnie należy zauważyć, że brak jest jakichkolwiek ustawowych regulacji dotyczących prowadzenia nadzoru w tym zakresie, w szczególności wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, działający w imieniu wojewody nie posiada narzędzi prawnych do wyegzekwowania wykrytych przez niego nieprawidłowości czy naruszeń prawa przez organy prowadzące państwowy zasób geodezyjny szczebla wojewódzkiego oraz powiatowego. Kryterium legalności sprawowania nadzoru oznacza, że wojewoda nie jest upoważniony w sposób generalny ingerować w działalność samorządu terytorialnego. Może zatem wpływać na działania samorządu jedynie w przypadkach określonych w ustawie oraz w formie przewidzianej w ustawie⁴. Działalność wojewody jako organu nadzoru stanowi ingerencję w samodzielność prawną samorządu, dlatego regulacja ustawowa musi być precyzyjna i jasna do tego stopnia, aby swoboda wyboru środka nadzorczego przez organ nadzoru była zminimalizowana⁵. Aktualnie w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne brak regulacji prawnych dotyczących takich środków nadzorczych.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z kompetencjami Śląski WINGiK kontroluje działania administracji geodezyjnej i kartograficznej w formie kontroli prowadzonych w zakresie legalności, rzetelności i celowości. Kontrole prowadzone są zgodnie z uzgodnionym harmonogramem i metodyką wskazaną przez Głównego Geodetę Kraju. W roku 2022 przeprowadzono kontrolę w powiecie zawierciański, myszkowskim, lublinieckim, zaś 2023 w powiecie żywieckim i mieście Piekary Śląskie. W bieżącym roku kontrole zostaną przeprowadzone w powiecie wodzisławskim, tarnogórskim, kłobuckim oraz mieście Rybnik. Zakres przedmiotowy prowadzonych kontroli obejmuje między innymi jakość danych ewidencji gruntów i budynków. Wyniki kontroli publikowane są na stronie BIP śląskiego urzędu wojewódzkiego.

Ponadto w ramach swoich kompetencji, prócz prowadzonych kontroli, Śląski WINGiK corocznie monitoruje działalność powiatów, w których występują jeszcze błędy w numeracji czy geometrii działek ewidencyjnych, mając na uwadze udzielone wcześniej odpowiedzi i podejmowane przez starostów (prezydentów miast na prawach powiatu) działania. W ostatnim okresie w ramach nadzoru nad powiatowym zasobem geodezyjnym i kartograficznym, w tym związanych z jakością danych ewidencji gruntów i budynków prowadzono m. in. sprawy pod sygnaturą: GKI.7220.28.2021, GKI.7220.37.2021, GKI.7220.8.2022, GKI.7220.34.2022, GKI.7220.49.2022, GKI.7220.4.2023, GKI.7220.13.2023, GKI.7220.28.2023, GKI.7220.29.2023.

Odnosząc się do meritum sprawy wykazane błędy identyfikatorów działek dotyczące nieprawidłowego numeru arkusza – występowanie znaków alfanumerycznych (miasto Piekary Śląskie i powiat lubliniecki) było dopuszczalne, zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków zmienionym w 2015 r. Zastosowanie innych niż cyfrowe oznaczenie arkusza mapy w identyfikatorze działki było

³ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

⁴ M. Pacak, K. Zmerek, Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie. Komentarz, 2013, Lex, komentarz do art. 12, teza 2

⁵ Ibidem, komentarz do art. 3, teza 13

przedmiotem analizy Głównego Geodety Kraju na wniosek Prezydenta Miasta Piekary Śląskie. W odpowiedzi KN-EGB.071.2.2018.TW z dnia 10 stycznia 2018 r. (w załączeniu) stwierdził on, iż ze względu na fakt, że typ danych jaki powinien być zastosowany w numerze porządkowym nie jest ściśle zdefiniowany, nie można zakładać, że musi być to liczba naturalna i w ocenie Głównego Geodety Kraju, stosowanie znaków innych niż cyfry w identyfikatorach działek ewidencyjnych w ramach arkuszy mapy ewidencyjnej jest dopuszczalne. Zatem zgodnie z ww. interpretacją Głównego Geodety Kraju wykazywane w zestawieniach przez Pana nieprawidłowości identyfikatorów działek, odnoszące się do nieprawidłowego numeru arkusza, nie powinny obejmować miasta Piekary Śląskie (20 421) i częściowo powiatu lublinieckiego (21 330). Łącznie dotyczy to 41 751 identyfikatorów działek, które spełniają ww. wymagania.

Obecnie obowiązujące przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków⁶ nie przewidują stosowania w identyfikatorze działki oznaczenia arkusza mapy, co ma również wpływ na identyfikatory budynków i lokali. Zmianie uległ również sposób numeracji działek po podziale. Jednakże zgodnie z § 44 ust. 5 ww. rozporządzenia w przypadku, gdy w dotychczasowej numeracji działek ewidencyjnych występuje oznaczenie arkusza mapy ewidencyjnej, numer działki pozostawia się w dotychczasowej postaci do czasu ustalenia nowych identyfikatorów, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2024 r.

Nadmieniam, że występowanie oznaczenia arkusza mapy ewidencyjnej w identyfikatorze działki w województwie śląskim dotyczy **1,5 miliona** działek. Dostosowanie numeracji działek do wskazanego powyżej przepisu będzie w konsekwencji związane z obowiązkiem ujawnienia ich zmiany w księgach wieczystych. Należy zwrócić uwagę, że dokumenty wydawane dla działek z obecnie istniejącą numeracją stanowią materiał dowodowy w postępowaniach prowadzonych przez inne organy i instytucje (np. banki), i znajdują się w dokumentach związanych z udzielaniem kredytów gromadzonych w aktach ksiąg wieczystych, a także w archiwach prowadzonych przez osoby fizyczne i prawne dla poszczególnych nieruchomości. Dotyczy to również identyfikatorów budynków i wyodrębnionych lokali. Obowiązująca dotychczas postać identyfikatora działki ewidencyjnej, pozwalała na nadanie każdej działce unikalnego identyfikatora, zatem niewątpliwie spełnia swoje zadanie i nie ma wpływu na jakość udostępnianych usług.

Ponadto jak zauważył Prezydent Miasta Żory „Stosowane zasady dotyczące numerowania działek są powszechnie znane i nie sprawiają żadnych trudności. W księgach wieczystych identyfikatory działek zostały wprowadzone i na podstawie prowadzonej współpracy można stwierdzić, że nie przysparzają żadnych trudności. Zmiana dotychczasowych numerów, identyfikatorów działek w księgach wieczystych przysporzy trudności. Szczególnie w przypadkach, gdy nieruchomość jest obciążona służebnościami, hipoteką. Co więcej konieczność rozpatrzenia wszystkich przesłanych zawiadomień o zmianach spowoduje znaczące utrudnienie organizacji i normalnego funkcjonowania sądów wieczystoksięgowych. Zmiana numeracji, identyfikatorów działek zobliguje wszystkich płatników podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego do korekty złożonych

⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. poz. 1390 z późn. zm.).

deklaracji w ciągu 14 dni od daty zawiadomienia o zmianach w danych ewidencyjnych. Spowoduje to ogromną kumulację wizyt podatników w urzędzie. Czas obsługi będzie wydłużony co z pewnością spowoduje niezadowolenie klientów. Co więcej konieczność ponownego rozpatrzenia wszystkich deklaracji złożonych w krótkim czasie spowoduje znaczące utrudnienie organizacji i normalnego funkcjonowania organu podatkowego. Zmiana dotychczas prowadzonej numeracji, identyfikatorów wywoła wiele problemów w prowadzonych przez organy administracji postępowaniach, takich jak np. udzielenie pozwolenia na budowę, zgody na użytkowanie obiektu, zatwierdzenie podziału nieruchomości, nadanie numeru adresowego, wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej. W wymienionych powyżej postępowaniach konieczne będzie uwzględnienie zmiany numeracji, co spowoduje konieczność sporządzenia dodatkowej dokumentacji. W konsekwencji wygeneruje to dodatkowe koszty i wydłuży wszelkie procesy inwestycyjne. Terminy załatwiania spraw we wszystkich organach administracji zostaną wydłużone. Wywoła to wrażenie chaosu, a także sprzeciw oraz frustrację obywateli. Taka sytuacja z pewnością negatywnie wpłynie na poziom zaufania obywateli do organów administracji. Dodatkowo numer, identyfikator działki jest powiązany z bardzo dużą ilością prowadzonych spraw, rejestrów. W wielu przypadkach zmiana numeru, identyfikatora nie może być zmianą automatyczną wykonaną przez system. W związku z tym istnieje ryzyko błędnego powiązania dotychczasowego i nowego identyfikatora działki” (pismo GP-REG.6620.1.2024.MZ z dnia 25 stycznia 2024 r.).

Niemniej mając na uwadze powyższe przepisy rozporządzenia w sprawie ewidencji gruntów i budynków, Śląski WINGiK w ramach nadzoru wystąpił pismem nr GKI.7220.7.2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. do starostów i prezydentów miast z przypomnieniem o obowiązku dostosowania identyfikatorów działek, budynków i lokali do końca 2024 roku oraz zwrócił się z zapytaniem, czy w budżecie powiatu zostały zaplanowane i zabezpieczone środki finansowe na realizację tego zadania.

W zakresie pozostałych wykazanych błędów dotyczących nieprawidłowych numerów i geometrii działek informuję, że są one sukcesywnie wyjaśniane i poprawiane, w szczególności dotyczy to powiatu myszkowskiego i żywieckiego. Podejmowane przez starostów działania w celu wyeliminowania nieprawidłowości związane są z koniecznością zlecenia stosownych prac geodezyjnych lub przeprowadzenia modernizacji ewidencji gruntów i budynków, co zależne jest między innymi od posiadanych na ten cel środków finansowych, które muszą zostać zabezpieczone w budżecie powiatu na dany rok. Działania takie podjął Prezydent Miasta Rybnika, natomiast Starosta Lubliniecki mając na uwadze racjonalne gospodarowanie środkami oraz zapisy § 44 ust. 5 ww. rozporządzenia planuje działkom posiadającym oznaczenia literowe nadać nowe numery, podczas wykonywania pracy polegającej na przenumerowaniu działek do obrębu (likwidacji arkuszy map). W podejmowanych przez organy służby geodezyjnej i kartograficznej decyzjach nie pomagają również częste zmiany przepisów prawa w zakresie zasad prowadzenia ewidencji gruntów i budynków.

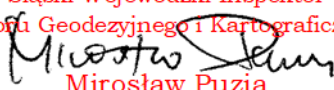
Reasumując, z uwagi na brak uregulowań prawnych związanych z nadzorem, egzekwowanie realizacji stwierdzonych w ramach kontroli czy nadzoru nieprawidłowości może jedynie prowadzić do pisemnego zobowiązania starosty do ich usunięcia w określonym terminie. Jednakże realizacja tych zaleceń pozostaje w gestii starosty. Skuteczność działań organu nadzoru może być przedmiotem polemiki, niemniej Śląski WINGiK każdorazowo

w przypadku otrzymania informacji o występowaniu błędów w podległych mu jednostkach podejmuje działania przewidziane prawem.

Działania Śląskiego WNIGiK w realizacji zadań w zakresie nadzoru, dotyczącego m. in. aktualności treści merytorycznej baz danych ewidencji gruntów i budynków, a także aktualności danych udostępnianych przy pomocy usług sieciowych z tych baz podlegały kontroli przez Głównego Geodetę Kraju w roku 2021 (NG-NiK.921.5.2021.AA). Działalność tę Główny Geodeta Kraju ocenił pozytywnie. Skontrolowane działania są nadal kontynuowane w formie przewidzianej w obowiązujących przepisach prawa.

Pouczenie

Zgodnie z art.246 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 229 pkt 7 kodeksu, wnioskodawcy niezadowolonemu ze sposobu załatwienia wniosku służy prawo wniesienia skargi w trybie określonym w rozdziale 2 działu VIII Kodeksu postępowania administracyjnego.

Śląski Wojewódzki Inspektor
Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego

Mirosław Puzia

/pismo podpisane elektronicznie/

Załącznik:

Pismo GGK KN-EGB.071.2.2018.TW z dnia 10 stycznia 2018 r.